

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, PÉNTEK, 1924 augusztus 22.

229. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. . Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Fonciéro-palota)

A szó — szellő

A Davidovics-kormány maga is egy nagy ígért. A rendszerváltozás tisztultabb közszellemet, a polgári szabadság teljesebbé tételét ígéri. Idestova egy hónapja már, hogy a radikális kormányt demokrata rezsim váltotta fel s az ígéretek közül még vajmi keveset láttunk megvalósulni. Nemcsak az új főispánok és egyéb funkcionáriusok kicserélése késik, — amit mi, a jogvesztett nemzetiségi kisebbségek tagjai még csak el tudnánk viselni, de késik a rezsimváltozás egyéb hatása is. A sovinszta sajtó hangja ma is féktelen s a nemzetiségek elleni hazug rágalmak és uszítás ép-ugy otthon vannak hasábjain, mintha rendszerváltozás nem történt volna. S ha a sajtó tükrö a kormányzati közszellemnek, akkor fájdalommal kell konstatálni, hogy a tükrö a valódi képet mutatja. A periferiákon még mindig nem a törvény az ur, hanem a csendőr, rendőr, szolgabíró, akik a maguk érdekeivel és akaratával helyettesítik az állam érdekeit és a törvény akaratát. A miniszteriumokban az átalakulás még eddig nem olyan fokú, hogy a mult rendszer alkotmányos sértései reparáltak volna, hogy a polgárok jogait, alkotmányos kívánságait honorálnák.

A gazdasági helyzet megjavítására sem történt még semmi. Az állami pénztárak legtöbbje nem fizet s éppen tegnap mutattunk rá, hogy a nyugdíjasok nagy tömege sem tud hozzájutni kiérdemelt nyugdíjához. Föl kell említeni azt is, hogy az adórendszer, különösen a Vajdaságban egész khaotikus még ma is. Szegény cselédektől, minden vagyon nélküli zsellérektől itt különböző címeiken annyi adót követelnek és hajtának be, amennyit Beogradban aligha fizetnek dusvagyonu héziurak.

A kormány bemutatkozó deklarációjában a gazdasági és hitelviszonyok javítását is megígérte s az ígért beváltására mindössze annyit tett, hogy a pénzügyminiszter elrendelte, hogy a hadi- és jövendő adókat, amelyek beszédese fojtogatja a Vajdaságot, részletekben is be lehet fizetni.

Bár ennek a kedvezménynek az volt a feltétele, hogy kérvényt kellett beadni, illetve kellett lefizetni, ezt hajlandók voltunk a bürokratizmus túltengésének betudni. Maga az, hogy a pénzügyminiszter ezt a részletfizetési kedvezményt megadta, azt mutatta, hogy az új kormányban van érzék a gazdasági problémák iránt.

Az adózók, akiket tulságosan magas, nem mindig helyes alapon kiszámított és a békeévekhez képest követelt hadiadó fizetése nyo-

morba kerget, reménykedtek s beadták a kérvényeket, kifizették az illetekeket. Mikor ez megtörtént, a pénzügyminiszter visszavonta a részletfizetési kedvezmény megadására kiadott rendeletét.

A demokratizmus lényege az alkotmány teljes tiszteletbentartása. S igazán alkotmányos alamban a miniszter ígértében lehet és kell is hinni. Alig hiszszük, hogy Angliában, vagy Franciaországban előfordulhatna az, hogy a pénzügyminiszter kiad-

egy rendeletet, amelyben bizonyos jogokat biztosít s amikor a miniszteri ígértben bizó polgárok kiadásba verték magukat, ezt az ígértét visszavonja.

A szó szellő. A miniszteri szó- nak azonban nem szabad szellővé válni. Mehmed Spaho pénzügyminiszter visszavont rendelete után az ország, de különösen a Vajdaság és a magyarság érthető pesszimizmussal várja, hogy az új kormány többi ígértéből mi és hogyan valósul meg.

A nemzetiségi földigénylőket telepítéssel akarja kielégíteni a kormány

Sürgősen végrehajtják a földosztás revízióját

— Az agrárreformminiszter nyilatkozata a Bácsmegeyi Napló részére —

Beogradból jelentik: A Bácsmegeyi Napló tudósítója felkereste Vesjenjak Iván agrárreform-minisztert és kérdést intézett hozzá arra vonatkozólag, hogy milyen agrárpolitikát kíván folytatni az új kormány. A miniszter a következő nyilatkozatot tette:

— Az agrárreform terén egyelőre az a kormány programja, hogy szigorúan végrehajtja pont-ról-pontra az eddigi törvényes rendelkezéseket. Ez nem jelenti azt, mintha a kormány nem akarná az agrárviszonyokat véglegesen szabályozó új törvényjavaslattal az eddigi agrárpolitikát módosítani, addig azonban, amíg ez megtörténhetik, az eddigi törvényes rendelkezésekhez kell alkalmazkodnunk. Még így is, a jelenleg érvényes rendelkezések alapján, rendkívül sok tennivalónk van, különösen Dalmáciában, Macedóniában, Szlovéniában és a Vajdaságban. Igyekezni fogunk azonban minél előbb állandó alapokra fektetni az ország agrárpolitikáját új törvénnyel, amely lehetetlenné teszi majd a jövőben azt, hogy az agrárreform közönséges agitációs eszközzé váljék a pártpolitika kezében.

Az első két esztendőben sok helyütt valósággal forradalmi módon kezelték ezt a kérdést és agrárreform alá vettek olyan birtokokat is, amelyek elvételére nem volt törvényes jogcím.

A kormány revízió alá fogja venni azokat az agrárreform terén eddig történt intézkedéseket, amelyek ellentétben állnak a törvényes rendelkezésekkel.

A kérdést az teszi különösen nehézé, hogy nemcsak a jogtalanul elkobozott földeket kell előző birtokosaiknak visszaadni, hanem kártalanítani kell az ilyenformán önhibájukon kívül ferde helyzetbe jutott dobrovoljácokat is. Ez azonban nem ütközik leküzdhetetlen nehézségekbe, annál nehezebb azonban általában a dobrovoljácok ki-

elégítése, elsősorban azért, mert nem lehet tudni, hogy a temérdek jelentkező közül ki valóban dobrovoljác.

legalább is abban az értelemben, hogy a hinterlandban támogatta a harcoló hadsereget és viszont kiknek hiányzik ez a jogcímük. Általában megállapítható, hogy az igazi dobrovoljácok viselkednek legkorrektebbül és legtürelmesebben követeléseik feldollításánál. A kormány már megkezdte az említett revíziós munkálatokat és vidékenként felülvizsgáljuk, jogosan osztották-e fel a nagybirtokokat, az arra jogosultak kapták-e a kiosztott földeket és maguk mivelik-e? Meg fogjuk állapítani, hogy az agrárreform-törvény végrehajtásánál elérték-e az agrárreform igazi célját: a kisparaszt osztály megeremelését, amely legjobb vezetője a szociális elégedetlenségeknek. Ha Oroszországban végrehajtották volna annakidején Witte földreformját, nem került volna sor forradalomra. Az orosz paraszt most is azért húzódzik az ellenforradalomtól, mert attól fél, hogy annak győzelmével a földbirtokok elosztása terén is visszatérnek a régi állapotok.

Arra a kérdésre, hogy mi fog történni az agrárföldek négyéves bérletével, amely nemsokára lejár, a miniszter azt felelte, hogy az agrártörvény első szakasza értelmében a bérlet automatikusan meghosszabbodik az agrárreform végleges rendezéséig. Addig is azonban

keresztül akarják vinni a revíziót, hogy az agrárföldekben csak az igazi igényjogosultak részesülhessenek.

Munkatársunk ezután fölhívta a miniszter figyelmét arra, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozó igényjogosultak türelmetlenül várják az egyenlő elbánást a szlávokkal. A miniszter erre a következőket mondotta:

— A kormány agrárpolitikáját

három szempont irányítja. Először is ki kell elégíteni a dobrovoljácokat, akiknek a háboru alatt kormánydeklaráció és királyi szózat ígerte meg a földosztást. Másodszor az az elv irányadó a földosztásnál, hogy a nemzeti elemet, különösen az országhatárokon, erősíteni kell.

Harmadsorban jönnek figyelembe a többi igénylők — nemzeti-ségi különbség nélkül — akik földmiveléssel foglalkoznak.

— Az első két szempont figyelembevételét a hadügy- és a belügyminiszterium kívánják, de különben sem vitás, hogy ezt a két szempontot nem szabad mellőzni.

— Van-e ezután remény arra, hogy a nemzetiségi igénylők földhöz jussanak? — kérdezte munkatársunk.

— Ha a nemzetiségi földigénylőknek a helyi nagybirtokokból nem jut föld, telepítés után fogjuk őket kielégíteni.

Munkatársunk ezután rámutatott arra, hogy egyik elődje a parlamenthez is benyújtott törvényjavaslatában a nem szerbeket kizárta a földreform előnyeiből, amire a miniszter közölte, hogy már közvetlen elődje sem állott ezen az állásponton és azt természetesen ő sem teszi magáévá.

Arra a kérdésre, hogy mikor fogják földhöz juttatni a nagybirtokok földosztása folytán munka nélkül maradt gazdasági cselédeket és földműves munkásokat, tekintettel arra, hogy ezek végső elkeseredésükben, különösen a magyar- és németlakta vidékeken könnyű prédáivá válnak a kivándorlási ügynököknek, — a miniszter kijelentette, hogy ezt ő maga is súlyos és sürgős kérdésnek tekinti.

Az egész agrárpolitikában, — mondotta a miniszter — döntő szerepet kell játszania a többtermelés elvénél, amelyet a supermaximumok meghagyása tekintetében is figyelembe kell venni. Sok mintagazdaságot már törvényellenesen felosztottak, amit a kormány revízió alá akar venni, de ezzel sem lehet visszaélni, mert egy megyében vagy kerületben elég egy-két mintagazdaság.

Megkérdeztük a minisztertől, hogy mi az álláspontja a községi és városi földek felosztása tekintetében, ami súlyos pénzügyi helyzetbe sodorta a városokat. A miniszter kijelentette, hogy az új agrártörvényben figyelembe fogja venni a városok pénzügyi érdekeit is. Tudomása szerint azonban nagyon sok helyen a községi birtokok kérdése tulajdonjogi szempontból sincs még tisztázva, miután sok helyütt például a községi legelők telekkönyvileg magánszemélyek nevében állnak és csak szokásjog alapján kezelik azokat a községek.

Közölte még a miniszter, hogy már állandó érintkezésben van a szakreferensekkel és több ízben tanácskozott Simonovics volt agrárreform miniszterrel az új agrár törvény kidolgozása ügyében. — Számítása szerint a törvényjavaslat két hónapon belül el fog készülni és azt részletes indokollással fogja a parlament elé terjeszteni. A törvény végleges megszövegezése előtt még meg fogja hallgatni a szakértő köröket és ankéteket fog tartani az agrárérdekeltségek, nagybirtokosok és szakértő tudományos körök bevonásával.

Zavargás egy temetésen

Ellentétek a sarajevói szerbek és muzulmánok közt

Szarajevóból jelentik: Szerdán temették el Sarajevóban Kapetanovics Mujaga béget, akit — mint jelentették — Popovics Riszta, egy szerb földmives hasbaszurt, mert elvesztette a bég ellen folytatott birtok-perét. Kapetanovics temetésén botrányos incidensek és összetűzések történtek a szerbek és muzulmánok között. Amikor a temetési menet a temetőhöz vezető utca sarkára ért, egy Marics Gyókö nevű hentes, ittás állapotban, méltatlankodásának adott kifejezést amiatt, hogy az elhunytak kelleténél pompásabb temetést rendeznek. A halottas kocsis kísérői közül néhányan igyekeztek elhallgattatni a kiáltozó henteset, aki erre revolvert rántott elő és többször a levegőbe lött. A lövöldözésre általános fejtelenség támadt és a megzavart temetési menetből sokan a hentesre rohantak, aki üldözői elől egy borbélyüzletbe menekült. Az üzlet Manojlovics nevű tulajdonosa védelmébe vette Maricsot, mire a fel-dühödött tömeg botokkal és kövekkel rontott az üzletbe, amelynek berendezését teljesen szétrombolták, utána pedig Marics szomszédos hentesüzletét dulták fel. Végre rendőrség és csendőrség érkezett és megakadályozták a

további zavargásokat. A temetési menet ezután minden incidens nélkül folytatta útját a temetőig.

Az államügyészség letartóztatta Popovics Riszta tizenhatéves földmiveslegényt, aki a béget meggyilkolta.

Kihallgatásakor azt vallotta, hogy a béget azért ölte meg, mert az a háboru alatt a szerbek vérszopója volt. A vizsgálat folyik. Az események nagy izgalmat idéztek elő Sarajevó lakosságában.

Ujabb akció a középiskolák magyar tagozatainak megnyitása érdekében

Uj tanerőket neveznek ki a múlt évben elbocsátottak helyett
A sombori és novisadi szülők mozgalma

Az új tanév kezdetétől már csak két hét választ el és mégis a legtöbb nagyfotosságu kérdésben még teljes bizonytalanság uralkodik. Emlékeztet, hogy ugy tavaly, mint az előző években is mindenkor az utolsó percben, közvetlenül a tanév megkezdése előtt egy-két nappal, adta ki a közoktatásügyi minisztérium azokat a rendeleteket, amelyek döntő befolyással voltak a nemzetiségi tanításra s tavaly a szülők már a tanév megnyitása után voltak kénytelenek egyik deputációt a másik után a közoktatásügyi minisztériumba küldeni.

Az idén is tisztázatlan még a legtöbb vitás kérdés, annál is inkább, mert a hosszú kormányválság következtében a közoktatásügyi minisztérium a nyár folyamán alig intézkedett fontosabb ügyekben. A tanügyi hatóságokat elsősorban az a kérdés foglalkoztatja, hogy miképpen fogják a vajdasági középiskolák a tanítást megkezdeni a tanárhiány miatt. A múlt tanévben végrehajtott tanár-redukció a leg-súlyosabb helyzetbe hozta a középiskolák nagyrészt. A középiskolák nagyrésze már az elmúlt tanév végén kérte a közoktatásügyi minisztériumtól új tanerők kinevezését, illetőleg az elbocsátottak visszahelyezését, ami azonban mindeddig nem történt meg. Ennek következtében több középiskola igazgatósága, köztük a szuboticaei gimnázium is értesülésünk szerint most újból azzal a kérelemmel fordult a közoktatásügyi minisztériumhoz, hogy egészítse ki a redukció folytán erősen mecsappant tanári kart. A

közoktatásügyi minisztériumban ígéretet tettek ennek a kérdésnek beható tanulmányozására és várható, hogy a tanév kezdetéig több új tanerőt fognak kinevezni ugy a szuboticaei gimnáziumba, mint más vajdasági középiskolákba.

A magyarságra nézve még fontosabb kérdés azonban a magyar nyelvű középiskolák megnyitásának az ügye. Ismeretes, hogy dr. Korösec közoktatásügyi miniszter már több ízben ígéretet tett arra, hogy megszünteti a névvegyelemzést és annak következményeit. Ennek természetes folyamánya volna, hogy az új tanévben ugy a sombori, mint a novisadi gimnázium magyar tagozatának újból meg kellene nyitnia, mert ezek kizárólag a névvegyelemzés következtében szüntek meg. Eddig azonban ebben a kérdésben se történt semmi. Amíg a németek már idejekorán juttatják el iskolaügyi követeléseiket a kormányhoz és nap-nap után járnak német küldöttségek a közoktatásügyi minisztériumban, addig a magyarságnak az iskolákra vonatkozó követeléseit senki sem terjesztette az új kormány elé. Mivel az érdekelt szülőket már nagyon nyugtalanítja ez a kérdés, maguk a szülők veszik most már a kezükbe az ügyet és értesülésünk szerint a szomboriak után most már Noviszadról is küldöttségileg fogják kérni a gimnázium magyar tagozatának megnyitását. A szülőknek ugyanis most már tudni kellene, hogy gyermekeiknek idegenben való elhelyezéséről gondoskodjanak-e újból, vagy pedig a nagy

anyagi áldozatokkal járó idegenben való iskoláztatás helyett beirathatják-e a magyar diákokat Szomborban, illetőleg Noviszadon is.

Mindezekben a kérdésekben értesülésünk szerint legközelebb várható döntés. A közoktatásügyi minisztériumban a napokban tanügyi ankéteket tartanak, amelyen a középiskolák igazgatói is résztvesznek, s ezen határoznak abban a kérdésben, hogy hol lesznek magyar tagozatu iskolák.

A halott gyermek titka

A rendőrség kinyomozta az éhen halt fiu szüleit

Beogradból jelentik: A Vojvoda Brana-uccában talált titokzatos gyermekhulla ügyében a rendőrség nyomozása szenzációs eredménnyel járt. Megállapította a nyomozás, hogy azt a fiatalasszonyt, aki a Vojvoda Brana-utca 17. számú házban hagyta gyermekét és titokzatos módon eltűnt, Gyorgyevics Ankának hívják, mindössze tizenhét éves és Beogradból Szubotica-ra utazott. A tizenhét éves anyja, aki kereskedelmi akadémiát végzett, vadházasságban élt a saját bátyjával, aki a kereskedelmi akadémia növendéke. A két testvér már négy éve együtt élt és néhány hónappal ezelőtt fiugyermekük született. Az apa ekkor bevonult Szubotica-ra katonai szolgálatra és az anyja a gyermekkel magára maradt.

Gyorgyevics Anka nemrég költözött be az új lakásba és tizenhetedikén elment hazulról, megkérve Markovics Boszilyka nevű barátját, hogy vigyázzon a beteg gyermekre. A leány, aki hivatalba jár, sorsára hagyta a gyermeket, mert az betegsége miatt amugy sem birt enni. Így találták meg pár nap mulva a csontig lesorványodott gyermek holttestét az elhagyott szobában és a szomszédasszonyok szentképpel és viaszgyertyával felravatalozták a holttestet.

A boncolás megállapította, hogy a gyermek éhen halt. A szülők ellen vérfertőzés címén indítanak eljárást.

Augusztus

Irtá: Radó Im. e

A negyvenöt éves férfi egy augusztus végi reggelen fürdés és torna után nagyszerű villája terraszán ült. Szivarozott. A szivar, a nagy étvágyu élet mindennapi előétele, fontos volt. Az első szivar izén dől el a nap... Ma több volt e szivar az elmúlt szivaroknál. E szivar látcső, ezen keresztül nézi a reggeli tájat, a fákat, a messze finom párárs mezőt, tarlót...

A szivar döntő jelentékenysége háttérbe szorítja a fejet, szobrászmivű szipkává mereviti...

De megmozdul a fej és a még élő, lélegző szivar leveti magát a terraszról és hunyó parazsát odafartja a reggeli kert hűvös homokjához...

Mégis örült Annának... Milyen jó, hogy visszajött Anna... Tíz évet takarít meg vele... Mert minden tegnap előtt történt. Igen, tegnap előtt... Csak a kanuig kísérté, de nem ment fel hozzá. Azt hitte akkor, hogy már elég volt belőle. Milyen ragyogó nő volt akkor... Persze ezt most tudja, érzi. A szakítás után hasztalan könyörgött. Anna sötét princesse ruhát viselt, amikor ajtót mutatott neki. Emlékszik a mozdulatára... Ingerülten néma jelekkel küldte el... Pontosan emlékszik...

A negyvenöt éves férfi már íróasztalánál ül és e sorokat írja a

naplójába:

»Augusztus. Az akácok zöldjéből kisárgul itt-ott egy falevél. Ezüst hajsza ez a tértükornak.

A forró nyár még él, viharzik, dacos akarattal él a jelenek.

Délről jövő szél borzolja az akácot — sárga levél hull a földre.

Ügyes, kellemes borbély ez a szél, »fiatal ur! egy tévedt ősz hajsza...« mondja susogni és közben messze mezőről hozott kései virágok partómjével illatosítja be az augusztusi akác koronáját...

»Szép sirlírat« — mondja hal-kan és a tükör elé lép, hogy megnézze azt a pár mondatot a tükörben. De elkezdte a mondatokat sminkelni, többek között hanyagra igazította a csokrát.

Dél felé elment hazulról. Az autóban felsóhajtott: »Jó volna még egy szép nyár...« De hajlandó volt olcsóbban is adni, kiegyezett volna egy szép szeptemberben is.

A negyvenöt éves férfi fáradt volt. Az augusztusról írt sorok csak szépítették a dolgot.

A nagy téren kiszállt a kocsiból. Megállt a kövezeten. A tér csillag-alaku volt és őt széles ucca rohantva ömlött belé. És ő nem tudott elindulni egyik ucca felé sem, mert egyikben sem volt dolga... De a téren sem maradhatott, hiszen ott is

cél nélkül ödöngélt és minden szándék hiányzott belőle.

De jött az egyetlen törvény: a Véletlen. Jött a szép asszony, akit tíz éve látott utoljára... Azelőtt sokszor látta, élt vele, szerelem volt köztük...

— ... Már régen keresem Anna...

— Ó! András, én nagyon örülök... Furcsa!... elindultam otthonról és nem gondoltam magára... Hogy van ez?... Vendégeim vannak ebédre. Tésztát nem csináltam, gondoltam, cukrászdából viszek. András!... maga nálam ebédel... nem... mégsem... majd kettesben... De legalább tíz percig együtt leszünk. Jöjjön be velem a cukrászdába... vagy várjon meg.

András az uccán várt.

A híres cukrászda tele volt déli ácsorgókkal, vásárlókkal. Sokáig kell várni, de jól esett neki, hogy magára maradt és szabadon gondolhatott az asszonyra. Robogva indult el a mult felé, de hamar elfáradt és csak az első stációig birta.

Egyszerre megriadt. Elfelelte Anna arcát. Nem emlékszik az arcára. Aggódva nézett a cukrászda ajtaja felé... Most mi lesz?... Anna majd kilép az ajtón és nem ismeri meg...

A cukrászdából egyre jöttek a nők. Mindegyiket erősen nézte. A visszánéző szemek haragudtak, vagy biztatón mosolyogtak.

— Ó! közöttük lehetett ő is...

nem emlékszem az arcára... mi van velem? — jajongott. Visszahívta az első öröm-perceket, a szívével is kereste Anna arcát... Nem emlékezett rá...

A cukrászbolt ajtaja elé állt és a sűrűn nyíló ajtón be-benézett. Száz asszonyt látott benn. Mind ismerte, mind egyforma volt, mint Anna volt, egyszem volt Anna. Agya nagyüzem lett, a gépek zakatoltak és egyforma figurákat dobáltak ki magukból.

Meghátrált. A járda szélén áll. Erőlködik. Annára akar emlékezni. Nekidől egy hirdető-oszlopnak. Nem tágitott: Anna arcát kereste, a tegnapi, a mai...

... Már nem figyel a cukrász-boltra. Ravaszodik. Ugy tesz, mintha magába merülne. Anna majd kilép a boltból, odajön hozzá, megérinti a vállát...

A földre bámul és csak néz a földre.

... És emlékezik... Lát... Az apját látja... Az apja... Még csak hat éves, Farakáson ül, kavicsokat szed ki a zsebéből és dobái... Az apja... Az apja hat éves korában ül a családi arckép-albumban... És magát is látja... A családi albumban falovon nyargal...

A negyvenöt éves férfi könnyezik. Anna kilép a cukrász-boltból és a férfi vállát megérinti.

András felemeli a fejét.

Anna diadalmasan néz a könyező férfira.

Az olaszországi németek a Népszövetségtől kérnek védelmet az elnyomás ellen

Bécsből jelentik: Az Olaszországhoz csatolt Dél-tirol német lakosságának helyzete egyre rosszabbodik. Az olaszok a nemzetiségeket — a szlovéneket és németeket — elnyomják. A szlovének helyzete az utolsó esztendőben javult, mivel a beogradi kormány retorzió alkalmazását helyezte kildításba, ha az olasz kormány nem adja meg a szlovéneknek a békeszerződésekben biztosított kisebbségi szabadságjogokat.

Ausztria és Németország azonban nincsenek abban a helyzetben, hogy erélyesen léphessenek fel Olaszországgal szemben. Az olaszok ezért tüzzel-vassal Dél-tirol romanizálására törekcszenek és a német egyesületeket sorban betiltják, a német iskolákat bezárják. A déltirol németek ezért a Népszövetséghez fordulnak és vizsgálóbiztos kiküldetését kérik. A déltirol németek memorandumukat a jövő hónap közepén juttatják el Genfbe, a Népszövetség titkárságához.

Aláírták

a jugoszláv-olasz egyezményt

A függő kérdéseket Velencében intézi el a két bizottság.

Csütörtökön este tartotta utolsó ülését a jugoszláv-olasz delegáció. Az ülésen a jugoszláv kormány nevében dr. Ribarzs meghatalmazott miniszter, a jugoszláv delegáció elnöke mondott beszédet, amelyre az olasz delegáció részéről Borderó tábornok, beogradi olasz követ válaszolt.

Este fél nyolckor megtörtént a konvenciók aláírása. Az egyezményeket jugoszláv részről dr. Ribarzs és Kukics nyugalmazott vámfőigazgató, olasz részről Borderó tábornok és Luccielli, a delegáció vezetője írták alá.

Azokban a kérdésekben, amelyekre nézve a mostani tárgyalások folyamán nem sikerült a megegyezés, a Velencében megtartandó tárgyalásokon fognak megállapodni. A velencei tárgyalásokat szeptemberre tűzte ki a két delegáció.

A kormány

tárgyalásokat kezd az orosz szovjettel

Előkészületek a kisanant ljubljani konferenciájára

Beogradból jelentik: Dalmáciai körökben megerősítették a „Bácsme gyei Napló” azon értesülését, hogy a kisanant külügyminiszterei augusztus hó 27-én Ljubljanában találkoznak. Hír szerint a ljubljani találkozás alkalmával Marinkovics Volja külügyminiszter ismertetni fogja Benes és Duca külügyminiszterekkel a jugoszláv-francia védelmi szerződést, amelynek végleges megkötésére Marinkovics külügyminiszter még szeptember hó folyamán Párisba utazik.

Szovjetországnak a kisanant-hoz való viszonyát illetőleg szintén döntő jelentőségű megbeszélések lesznek a ljubljani találkozáson. Marinkovics külügyminiszter — mint hírik — ez alkalommal fogja bejelenteni a kis-

antantbeli államoknak, hogy a legrövidebb időn belül tárgyalásokat akar kezdeni Szovjetországgal.

Diplomáciai körökből nyert értesülések szerint két héten belül Beogradba érkezik a szovjetkor-

mány megbízottja a tárgyalások fölvételére. Egyes kombinációk szerint a szovjetkormányt a beogradi tárgyalásokon Oroszország eddigi bécsi megbízottja fogja képviselni.

Protiv Austrije

A jugoszláv légió parancsnokának legújabb könyve

Bécsből jelentik: A német könyvpiacra most jelent meg Pivko Lajos dr. maribori középiskolai tanár háborus emlékiratainak legújabb folytatása. Pivko a világháború idején tudvalevőleg mint százados teljesített szolgálatot az osztrák-magyar hadseregben, majd több társával együtt átpártolt az olaszokhoz és megalakította a jugoszláv légiót, amely a legelkeseredettebben harcolt a háború befejezéséig az osztrák-magyar csapatok ellen.

»Protiv Austrije« című legutóbb megjelent művében elmondja Pivko, hogy az olasz hadvezetőség csakugyan állandóan kapott pontos értesítéseket az osztrák-magyar állásokról, de nem Zita királynétól, — mint azt egyidőben különösen német források terjesztették — hanem tőle és a későbbi jugoszláv légió többi tagjaitól, akik míg az osztrák-magyar hadsereg kötelékében harcoltak, a legfontosabb terveket állandóan átadták az olaszoknak. Összeköttesben volt Pivko — állítása szerint — Benes is, akinek az olasz fronton keresztül ötnaponként küldött jelentéseket Párisba. Noha igen ügyesen dolgozott, előjárói 1917 elején gyanakodni kezdtek rá és feljelentették a hadsereg-

parancsnokságnál. Pivkonak, aki akkor még főhadnagy volt, sikerült azonban magát a vádak alól tisztázni, úgy, hogy IV. Károly, aki éppen a főhadiszálláson tartózkodott, Konrad vezérkari főnök jelenlétében a következőket mondta a felmentett főhadnagynak:

— Igen sajnálom, hogy önt a gyanu árnyéka érte.

A meghurcoltatás miatt soron kívül századossá nevezték ki Pivkot, aki újból átvette zászlóalja vezetését. Idejekorán megállapodott az olaszokkal, hogy azok támadjanak, ő majd gondoskodik a telefonvezetékek elvágásáról és a szomszédos osztagok katonáinak harcképtelenségéről. Pivko ígérete szerint: mindent pontosan előkészített, az olaszok azonban, úgy látszik, nem bíztak meg benne teljesen és este 8 óra helyett csak másnap reggel támadtak.

— Ha az olaszok pontosak lettek volna — írja Pivko — úgy foglul ejthették volna a közelben tartózkodó Károly császárt és a háború már 1917-ben véget ért volna.

Pivko ezután átszökött az olaszokhoz és a háború befejezéséig mint a délszláv önkéntes légió egyik vezére harcolt.

Radics gyorsabb tempót kíván a kormánytól

A horvát parasztpárt sürgeti a kormányprogram megvalósítását

— Dr. Macsek nyilatkozata a Bácsme gyei Napló részére —

Beogradból jelentik: Davidovics miniszterelnök távollétében a kormány tovább folytatja tanácskozásait a legsürgősebb intézkedésekről. Általában minden oldalról hangzanak már panaszok, hogy lassan halad a kormány programjának megvalósítása. Nagyon jelentős tekintetben Radics Istvánnak a »Slobodni Dom« szerdai számába írt cikke, amelyben szemére veti a kormánynak késedelmes intézkedéseit, sőt azzal fenyegetőzik, hogy ha ez így halad tovább, a Radics-párt ellenzékké megy. Radics cikkének nagy hatása volt beogradi politikai körökre, amit erősített még az is, hogy a kormánytámogató és a földműves-párthoz közel álló »Novosti« szerda esti számában »Mit dolgozik a kormány?« című vezércikkében is sokkal gyorsabb és erélyesebb munkát követel a kormánytól. Radicsék sürgetésének még nagyobb súlyt adott az a körülmény, hogy a párt alelnöke, dr. Macsek Beogradba érkezett és nagyjelentőségű tárgyalásokat folytatott a kormány tagjaival, különösen Petrovics Nasztáz belügyminiszterrel. Macsek beogradi tartózkodása a politikai életnek egyik legfontosabb eseménye, a melytől általában gyorsabb ütemű kormányintézkedéseket remélnek.

A kormány mindenképpen igyekszik ezt a hangulatot megjavítani és ezt a célt szolgálja a korrupció ellen készült törvényjavaslat gyors közzététele is. Ebben a kérdésben a kormánynak az öt kívülről támogató földműves-párttal vannak surlódásai, mert a földműves-párt rossz néven veszi, hogy a kormány nem tette magáévá a pártnak a korrupció letörésére vonatkozó kész törvényjavaslatát és azt követeli, hogy a kormány a javaslatnak a parlament elé való terjesztése előtt hallgassa meg a földműves-párt szü-

kebb bizottságának véleményét.

Macsek dr. a Radics-párt kívánságairól

A Bácsme gyei Napló beogradi munkatársa csütörtök este hosszabb beszélgetést folytatott dr. Macsekkel, a Radics-párt alelnökével. Arra a kérdésre, hogy Beogradba érkezése összefügg-e Radics legutóbbi cikkével és hogy ő is sürgeti-e a kormány gyorsabb munkáját, Macsek dr. igenlően válaszolt.

A horvát köztársasági parasztpárt alelnöke elmondotta, hogy Radics cikke és az ő közbenjárása nem irányul a kormány ellen, mert pártja akkor fordulna a kormány ellen, ha az nem azt tenné, amire deklarációjában kötelezte magát. Eddig a kormány semmit se csinált. Horvátországban — mondotta Macsek dr. — semmitéle változást sem lehet észrevenni a kormány uralomrajtása óta. Elmondotta, hogy például a zagrebi rendőrségen még ma is ugyanazok a tisztviselők teljesítenek szolgálatot, akik már négy éve dolgoznak ott és kizárólag Pribicevicsék exponensei.

Arra a kérdésre, hogy Radics csakugyan megjelenik szeptember végén Beogradban, mint egyik estilap jelenti, Macsek dr. a következő választ adta:

— Egyáltalán nem lehetetlen. Radics eredetileg azt tervezte, hogy már a nyár hátralevő részét is egyik szerbiai túrdóhelyen tölti, azonban annyi dolga akadt, hogy erre nem kerülhetett sor.

A zagrebi incidens horvát megvilágításban

— Hogyan ítélk meg a Radics-párt körében a zagrebi szokol-ünnepély alkalmával lejátszódott incidenseket? — kérdezte munkatársunk.

— A jugoszláv szokolista-mozgal-

mat — mondotta Macsek — a báni Horvátország területén mindig független demokrata-párti mozgalomnak tekintették. A zagrebi ünnepség nem volt más, mint a Pribicevics-párt tüntetése. Az, hogy résztvettek rajta Davidovics-párti demokraták is és hogy a kormány képviseltette azon magát, nem változtat a tényen, hanem csak annak a jele, hogy sem a kormány, sem Davidovics hívei nem fogták fel helyesen a zagrebi szokol-ünnep jelentőségét. Pribicevicséknek ez a manifesztaációja közönséges provokálás volt, amelyet még a régi kormány alatt készítettek elő. Saját fülemmel hallottam, amint a jugoszláv szokolisták felkiáltották az ablakokba: »Le a horvátokkal, éljen Pribicevics, éljen Pasics!«, azon kívül horvátellenes dalokat énekeltek. Ilyen körülmények között érthető az az elkeseredés, amely Zagrebbe támadt, azonban a lakosság mégis megőrizte nyugodtságát mindaddig, amíg tettelesen nem provokálták. A jugoszláv szokolisták éppen akkor verték be kövekkel annak az épületnek ablakait, amelyben a horvát szokolisták tartózkodtak, amikor odabent Hofer dr. éppen arra intette a horvát szokolistákat, hogy ne üljenek fel semminő provokációnak. A figyelmeztetésnek a támadás után érthető módon nem lett fogantja és különösen a külvárosokban, ahol nem volt elég rendőr, összeütközések támadtak.

— Az ellen nem volt kifogásunk — folytatta Macsek —, hogy a kormány nem tiltotta be előre a tüntetéseket, miután mi is azon az állásponton vagyunk, hogy mindenki szabadon nyilváníthassa politikája véleményét. Az ellen azonban kifogásunk van, hogy a tüntetéseken a kormány hívei is részt vettek, nem is a kormány, hanem kizárólag Davidovics horvátországi hívei, akik, úgy látszik, most is közelebb állnak Pribicevicshez.

Macsek dr. végül kijelentette, hogy szombatig marad Beogradban.

A minisztertanács ülése

A minisztertanács csütörtökön délután ülést tartott, amelyen Davidovics miniszterelnök távollétében Korosec közoktatásügyi miniszter elnökölt. Az ülésen kisebb ügyeket tárgyaltak.

Davidovics miniszterelnök visszatért Beogradba

Davidovics Ljuba miniszterelnök, aki a király meghívására szerdán délután Topolára utazott, csütörtökön este fél nyolckor tért vissza.

A novisadi demokratapárt a községi választásokért

A párt memorandumban sürgeti a választások kiírását

Novisadról jelentik: A Davidovics-párt novisadi szervezete szerdán este ülést tartott Miroslavjević Velje elnökletével, amelyen a községi választások kérdését tárgyalták. A demokratapártnak az a véleménye, hogy csak a községi választások kiírása biztosíthatja a korrupciós községi tisztviselők eltávolítását és feddhetetlen tisztviselők hivatalbá helyezését.

A szerda esti ülésen a demokrata-párt elhatározta, hogy memorandumot intéz a kormányhoz, amelyben kéri, hogy a már kész községi törvényjavaslatot a parlament mielőbb tárgyalja le és sürgősen írják ki a Vajdaságban a községi választásokat. A párt egyben elhatározta, hogy az új novisapi lapban élénk propagandát fog kifejteni a községi választások mielőbbi megtartása érdekében.

CIRKUSZ

Retur-telefon

— Halló 19—24! Halló 19—24! ...
 — Ne izéljetez, mert menten belétek rugok! Kapcsoljátok ki azt a rádiót! Megmondtam már, hogy aludni akarok. Unom már Londont!
 — Halló-halló-halló!
 — Összetöröm a gépet, ha nem marad nyugton!
 — Ne bánts! Magát keressük, kedves nagyapapa.
 — Ki az?
 — Csak feküdjön egész nyugodtan. Ne vágjon olyan ijedt arcot és ne vágjon papucsot a géphez.
 — Mégis, ki az, ha szabad érdeklődöm?
 — Itt kétezerhuszonnégyből második Lajos Péter. Magával akarok kicsit társalogni, első Lajos Péter, kedves nagyapám!
 — Nagyapád az öregapád!
 — Parlamentáris hangot kérek, kedves nagyapapa, mert a gyermekeim, a maga dédunokái is figyelnek. Ne rontsuk el a multba való családi tanulmányi kirándulást a civakodással.
 — De mégis, talán szabadna tudnom...
 — Semmi az egész... Persze, maguk még nem ismerik a drótnélküli re-tour-telefont, a multba látó rádió-telefont. Maguk, az elavult drótkorszak emberei, csak egymással társalognak a dróton keresztül. Az az özönvizelőtti rádió ott az asztalán pedig csak hallgatni tud...
 — Ördögöt tud hallgatni. Ha hallgatna, akkor én most nyugodtan alhatnék!
 — Bocsánat a rossz időpontért. De magát, kedves nagyapapa, csak éjjel után lehet otthon találni.
 — Ebben igazad van. Hanem ne nagyapázz, mert hozzád vágom a drótnélkülit.
 — Nem is nagyapapa; dédpapa. Mindjárt küldöm is a gyermekeimet, a maga dédunokáit, hogy drótkorbeli ösükkal megismerkedhessenek... Gyurka, Pista, gyertek csak ide! Csókoljátok szépen kezét a nagyapának! Így ni...
 — Ne csiklandozzatok a kezemet az azal a drótnélküli puszival!
 — Tudtommal, kedves nagyapapa, a puszit maguk is drót nélkül intézték el.
 — De mennyire igen... De mit röhögtek folyton?
 — Ne haragudjon, de ezek a huncut kölykök azon nevetnek, hogy milyen fiatalnak tetszik lenni.
 — Bizony tetszik...
 — Nini, valóban. Nem is olyan, mint egy nagyapapa. Milyen fiatal... még bajsza sincs. Szervusz, ifjú nagyapapa... Szervusz, öregapám — öcsém... Gyerekek, ne ráncigáljátok a szakállamat!... Mit csinál a kedves nagymama?
 — Istencsudája, nem nagymama. Nem látod, hogy nőtlen vagyok? Ne beszélj bolondokat, kedves unokám-bátyám!
 — Hogyan lenne nőtlen, — hát akkor hogy lennének unokái?
 — Talán drót nélkül?
 — Ezt az egyet mégsem. Különböleg éppen az előbb beszélünk a kedves nagymamával.
 — Nem mondanátok ti meg, hogy ki ő és merre van hazája?
 — Várjon csak, mindjárt újra bekapcsoljuk... Ni, de édes a kicsike. Épp most teszik tisztába. Nagypapa, szóljon csak a dadának, mert mindjárt leejti és onnan ered a szépséghibája a bal homlokán... Zzz... Huszont év múlva... de nagyon csókolózik avval a fess, szőkehajú hadnaggyal.
 — Ne beszélj bolondokat, én kopasz vagyok.
 — És nem fess. De nem is magáról van szó. Vigyázzon a nagymamára, kedves nagyapapa.
 — Hát én hol vagyok?
 — Mitrovicán, a hetesben. Öt év. Valami volt a papírok körül.
 — Apropos, ha már itt tartunk, hogy áll a kis Ganz?
 — Ganz gut, köszönöm. Hanem maga

vigyázzon azzal a Mitrovicával! Ne hozzon szégyent unokái ősz fejére. Különböleg nem foglalkozunk a tőzsdével és hasonló erkölcsstelségekkel.
 — Mit erkölcs? Ha már ilyen jó masinátok van, nézd meg a Turóaszaló jövőheti kurzusát, hátha lehet valamit keresni.
 — Ne kívánjon ilyen inkorrektiséget az unokájától.

— Ha már unokám, — akkor parancsolom. Egyébként megcsináljuk mutyiba, nektek is hoz valamit, mert különben fuccs az örökség.
 — Stimmt.
 — Közben keress fel tíz év múlva, kérdezd meg, hogy állunk szerelem dolgában, azután gyere vissza mára és mondd meg, hogy mit üzentem nekem...
 —kas.

Elfogató parancs egy volt baranyai főszolgabíró ellen

Huszezer dinárt sikkasztott Szelákovics volt batinai főbíró

Batináról jelentik: Szelákovics Velimir batinai főszolgabíró ellen, akinek neve sorozatos botrányai révén vált már régebben ismertté, elfogatóparancsot adtak ki huszezer dinár megállapított hivatalos pénz elsikkasztása miatt.

Szelákovicsot már két hónapja elbocsájtották állásából, aki el is hagyta a batinai járást, azonban elfelejtett leszámolni a hivatalos pénzekkel. Nagy sietségében a főszolgabírói hivatal pénztárának kulcsait is magával vitte, amiket két hónap után sem juttatott vissza. Ezenkívül azzal is vádolják, hogy a Vidovdan napján rendezett ünnepek alkalmával be-

folyt pénzekkel sem számolt el. Megállapítást nyert az is, hogy Szelákovics főbíró rendszeresen leszedte a hivatalos aktákról az okmánybélyegeket és azokat eladta. Ma még nem lehet pontosan tudni, hogy mennyi ilyen bélyegről van szó, annyi azonban tény, hogy csak a nagyobb ügyek aktáiról a bélyegek mind hiányoznak. Eltávozás után a fiókjában meg is találtak egy kétezer dináros bélyeget, — a többi bélyegek azonban eltűntek. A sikkasztásokon kívül a bélyegcsonkítás ügyében újabb tüzetes vizsgálatot rendeltek el Szelákovics főbíró ellen.

Népszavazás lesz Németországban a Dawes-javaslatokról

A német nacionalisták és kommunisták a londoni határozat ellen

Berlinből jelentik: A német nacionalisták máig még nem határozták el, milyen álláspontot foglalnak el a londoni konferencia határozatával szemben. Közvetlenül a zárójegyzőkönyv parafálása után az általános elutasítás elvét mondták ki, de már két nappal később, mikor a német delegáció visszatért Londonból és a kancellár szóbelileg tájékoztatta a pártok vezetőit és a szövetségi országok miniszterelnökeit a határozatokról, a német nemzeti párt hajlandóságot mutatott a londoni eredmény elfogadására. Mikor azt látták a nacionalisták, hogy a középpártok, a bajor néppárt, a gazdasági párt és a szociáldemokraták minden fentartás nélkül magukévá teszik a Dawes-javaslatot s kötelezettséget vállalnak, hogy a birodalmi gyűlésen a benyújtandó törvényjavaslatok mellett fognak szavazni, a német nacionalisták hirtelen fordultak egyet és hangoztatni kezdték, hogy nem akarják kockára tenni a londoni eredményt.

A kormány tehát bizonyosra vehette, hogy a birodalmi gyűlés legfeljebb háromnapos vita után azokat a törvényjavaslatokat is meg fogja szavazni, amelyeknek törvényre emeléséhez az alkotmány szerint kétharmad szótöbbség kell. Ma már lényegesen csökkentek ezek a reménykedések, sőt előtérbe lép a birodalmi gyűlés feloszlásának lehetőségével a népszavazás szükségése is.

Az történet nevezetesen, hogy tegnap délután összeült a törvényhozás szeniorainak tanácsa, hogy megállapítsa a birodalmi gyűlés munkatervét s ezen ügy határoztak, hogy a külügy bizottság tárgyalásait nem fogják két napra korlátozni, hanem a bizottság még a birodalmi gyűlés péntek délutáni, szombati és vasárnap délutáni ülésén együtt marad, a kormány pedig a plenáris ülésén fogja előterjeszteni jelentését a londoni határozatokról.

Az volt a terv, hogy a kormány-nyilatkozatot nyomban követi a Dawes-törvényjavaslatok első és má-

sodik olvasása, mivel hétfőig vagy keddig végeznek és legkésőbb a jövő csütörtökön következhetnek a harmadik olvasás és a szavazás.

A szeniorok tanácsában a kommunisták és a német fajvédők nyomban bejelentették az obstrukciót ez ellen a terv ellen.

Meglehetősen bizonyossággal mondható a szeniorok tanácsának tegnapi ülése óta, hogy

a birodalmi gyűlésen aligha lesz többsége a Dawes-tervezettel kapcsolatos legfontosabb javaslatnak, amely a birodalmi vasutak új üzemi társasága alapszabályairól szól.

Ennek közvetlen következménye a birodalmi gyűlés feloszlása volna, amit a kancellár Londonban előre jelzett erre az esetre és visszatérése után a parlamenti pártok vezéreinek határozottan bejelentett. A birodalmi elnök elvileg már felhatalmazást adott a törvényhozás feloszlásának bejelentésére. Párhuzamosan az új választásokkal, ha azok elkerülhetetlenek, de talán időrendben nem egyszerre népszavazás lesz a birodalomban.

Az alkotmány 75-ik cikkelye értelmében ugyanis népszavazással hatályon kívül lehet helyezni a birodalmi gyűlés valamely határozatát, ha a szavazásra jogosultak többsége részt vesz az egész nép akaratnyilvánításában.

Ha tehát, ami most már valószínűnek látszik, a kommunisták és a német fajvédők csakugyan obstruálni fognak, akkor a német nép a Dawes-javaslatok sorsát népszavazáson fogja eldönteni s egyidejűleg arra nézve is félreértést kizáró módon akaratát fogja nyilvánítani, hogy milyen politikát kövessen a birodalmi kormány a londoni konferenciá után.

A Dawes-javaslatok a szó igazi értelmében csupán a reparációs problémával fűgnek össze, ellenben a londoni határozatok azon túl még sokkal többet jelentenek. Elméletileg

mindenesetre

a versaillesi békeszerződés re-vízióját is jelentik.

Amit Ramsay Macdonald és Herriot kíván, az nem más, mint az, hogy ne csupán a Ruhr-harcok terén legyen tabula rasa, hanem az egész európai politika tekintetében, amint az a legutóbbi öt éven át alakult és döntsön a német nép, hogy támogatni akarja-e ebben az elhatározásban a két volt ellenséget. Ez lesz az értelme a német birodalmi általános választásoknak, míg a népszavazás tisztára azt fogja eldönteni, hogy el fogadják-e Németországban a Dawes-törvényjavaslatokat, vagy sem.

Nyitva marad még az a kérdés, hogy az új választások és a népszavazás után új londoni konferenciára lesz-e szükség, vagy bele fognak-e abba egyezni a szövetségesek, hogy a londoni zárójegyzőkönyv épségben maradjon és az aláírására kitűzött határidőt meghosszabbítsák-e. A német kormány nem fél attól, hogy a külföldön félreérthetnék, ha a Dawes-javaslatok megszavazása a német nacionalisták ellenzésén meghiusulna, mert Angliában és Franciaországban az egész közvélemény örömmel üdvöznél a leszámolást a német nemzeti párttal, hogy így tiszta helyzet álljon elő.

Ellentétek az angol kormány tagjai között

Londonból jelentik: Az ellentétek Macdonald miniszterelnök és Snowden kincstári kancellár között mindjában kiélesednek. Snowden kijelentette, hogy nemcsak a londoni konferencia, hanem az angol-orosz tanácskozások határozatai is csalódást hoztak. Főleg azt ellenzi, hogy az angol kormány garantálja a Szovjetországnak nyújtandó kölcsönt. Sérélmeknek tartja Anglia érdekeire a német-francia kereskedelmi szerződést is, mert így a francia áru ki fogja szorítani Németországból az angol árut. A munkáspárton belül felmerült ellentétek az ellenzék pozícióját erősítik meg, amit egy a konzervatívok, mind a liberálisok ki is használnak.

Késő éjjel érkező jelentés szerint Snowden kincstári kancellár a leg-határozottabban megcáfolja azt a hírt, mintha közte és Macdonald között nézeteltérés volna.

A részvénytársaságok adósérelmei

Értekezlet a suboticei Lloydban

Mint már megírtuk, a pancsevői Népbank az egész Vajdaságra kiterjedő mozgalmat indított a nyilvános számadásra kötelezett részvénytársaságok adósérelmeinek orvoslása céljából. Ebben az ügyben augusztus hó 24-én, vasárnap a pancsevői Népbank tanácstermében értekezlet tartanak a szeptember 7-én Beogradban tartandó kongresszus előkészítésére.

A kongresszus rendezősége a suboticei Lloydnak is beküldötte a memorandumot, mely a nyilvános számadásra kötelezett részvénytársaságok főbb panaszait sorolja fel. A suboticei Lloydban ezzel az ügyvel kapcsolatban csütörtök este tanácskozást tartottak, amelyen Jakobsics Imre ismertette az össze-ívetel célját, majd dr. Fischer Jákó, a Lloyd ügyésze, hosszabb előadásban vázolta a suboticei részvénytársaságok séremeit, amelyeket a pancsevői memorandum nem említ meg. Indítványozta, hogy a vasárnap Pancsevőn tartandó előértekezleten a suboticei Lloyd képviselője adja elő ezeket a speciális sérelmeket és sürgesse, hogy ezeket is vegyék fel a kongresszus anyagába.

Az értekezlet egyhangulag hozzájárult Fischer Jákó indítványához.

Tíz nap alatt

ki kell fizetni az adóhátralékokat
A subotical városi adóhivatal ismét megkezdte az adóbehajtásokat

A subotical városi adóhivatal néhány héttel ezelőtt a pénzügyigazgatóság utasításai alapján megkezdte az adóhátralékok behajtását és felhívta az első kör valamint Ludas-pusztai adófizető polgárait, hogy az 1918—21-ik évi vagyoni és hadi jövedelmi adót és az 1918—20. évi hadinyereségadót augusztus 15-éig fizessék be a városi adóhivatal pénztáránál. Az adófizetések meg is kezdődtek, amikor a pénzügyminisztérium rendelkezéssel úgy intézkedett, hogy ezek az adók részletekben is befizethetők. A rendelet nagy megnyugvást keltett az adófizetők körében, akiknek legnagyobb része élni akart a kedvezménnyel, az adó kifizetése helyett, a rendelet utasításai alapján, kérvényt nyújtott be a pénzügyi hatóságokhoz s adórészletfizetést kért.

A részletfizetési kedvezményt biztosító rendelet azonban rövid ideig volt érvényben, mert a pénzügyminisztérium — mint a »Bácsmegyei Napló« közölte — újabb rendeletet adott ki, amelyben a néhány nappal ezelőtt kiadott rendeletet visszavonta. Ez az újabb rendelkezés már megérkezett a subotical pénzügyigazgatóságához is, amely csütörtökön délelőtt utasította a városi adóhivatalt, hogy az adóbehajtásokat haladéktalanul folytassa.

A városi adóhivatal most ezután hívja fel az I. kör és Ludas-pusztai adófizetőket, akik még nem fizették ki adójukat, hogy azt augusztus 31-éig minden körülmények között fizessék be az adóhivatal pénztáránál. A késedelmes adófizetők ellen szeptember elsején végrehajtási eljárást indítanak.

Megjavul a posta

Gyorsabban jutnak a címzetthez a külföldről érkező levelek

A háború befejezését követő években a nemzetközi postaszállítások körül, a rendszertelen kezelés miatt, nagy zavarok keletkeztek s a postaszállítványok csak többnapos késéssel érkeznek meg rendeltetési helyükre. Ez súlyosan érinti mindazokat, akik külföldről csomagokat kapnak. A Jugoszláviába irányított szállítványok késését az okozta, hogy a Magyarországon keresztül jövő leveleket és csomagokat, amelyeket Budapesten át szállítanak, a budapesti 72-es postahivatal leplombált zsákokban továbbítja Suboticára. A zsákokat csak a subotical 2-es számú postahivatal bontja fel és itt osztályozzák úgy a leveleket, mint a csomagokat rendeltetési helyük szerint. Ez rendkívül késedelmes eljárás, részint azért is, mert a postahivatal nem rendelkezik megfelelő számú személyzettel, amely ezt a munkát idejében elvégezné. Az általános panaszkodás arra indították az illetékes felsőbb fórumokat, hogy a nemzetközi postai szállítások kérdését rendezzék és a szállítások zavartalan folyását biztosítsák. Néhány hónappal ezelőtt tárgyalások indultak meg az érdekelt államok kiküldöttjei között és a tárgyalások folyamán nemzetközi egyezmény jött létre, amely rendezi a postai szállítások kérdését és megszünteti az eddigi anomáliákat.

Az egyezménynek Jugoszláviát érintő rendelkezései szerint szeptember elsejétől kezdve a Magyarország felől érkező levél- és csomagszállítványok ügyében lényeges változások lesznek, amelyek következtében a postai forgalom nagymértékben meggyorsul. Az eddigi eljárástól teljesen eltérően ugyanis a budapesti 72-es postahivatal a postaszállítványokat nem lezárt zsákokban továbbítja, hanem úgy adja át a mozópóstának, hogy az már utközben rovatolja a szállítványokat és Suboticán készen, rendeltetési helyük szerint osztályozva adja át a jugoszláv mozópóstának, amely azután nyomban továbbítja. En-

nek folytán a subotical 2-es számú postahivatal a levél- és csomagszállítások kezelésétől teljesen megszabadul.

A 2-es számú postahivatalban nyert értesülésünk szerint az egyezmény érvénybelépését közlő minisztériumi rendelet még nem érkezett meg Suboticára,

Gömbös hugának vőlegénye az Erzberger-gyilkosság főtette

Az állítólagos Förster csak bűnsegéd

Budapestről jelentik: Az Erzberger-gyilkosság tetteseinek ügyében a nyomozás — nem a rendőrségi nyomozás, amelynek az ügy elposványosítása az egyetlen célja, hanem az újságírók nyomozása — fordulóponthoz érkezett. Eddig az újságírók az Erzberger-gyilkosok ellen kiadott nyomozólevél alapján azt hitték, hogy az őrizetbe vett állítólagos Förster Thylessen Henrikkel, a gyilkosság elkövetőivel azonos. A körözőlevél szerint ugyanis Thylessennek meg van sérülve a balfüle s ugyanilyen sérülés látható Förster füleén is. Most az a gyanu merült fel, hogy a körözőlevél — amelyet a német rendőrség több tanu bejelentése alapján állított össze — annyiban téved, hogy a megcsontított füllű merénylő nem Thylessen, hanem Schultz Henrik, aki bűnsegéde volt Thylessennek. Ezek szerint az állítólagos Förster Henrik nem más, mint Schultz Henrik, míg Thylessen a nagytényi villa másik lakója: aki Schneider Henrik néven szerepelt idáig. A budapesti német követségnek már kezdettől fogva az volt az álláspontja, hogy nem Förster, hanem Schneider azonos Thylessennel és erre vall az is, hogy a budapesti rendőrség éppen az állítólagos Schneiderről igyeke-

de minden nap várják a megérkezését. Kijelentették, hogy az új szállítási eljárás szeptember elsején minden körülmények között életbelép, mert a budapesti postahivatal elsejétől kezdve már az új rendszer szerint továbbítja a jugoszláviai postát.

zett legjobban elterelni a gyanút. A három bujkáló bajor közül a másik kettőt — az ügy mellékes szereplőit — nyomban előállították, csak Schneidert nyilvánította látatlanban ártatlannak a rendőrség. A Gömbös-család is Schneiderről igyekezett elterelni főként a gyanút és ebben odáig mentek, hogy három nappal ezelőtt hirtelen eliegyeztek Gömbös hugát, Gömbös Linkát Schneiderrel, hogy így azt a látszatot keltsék, mintha neki semmi köze sem lenne a másik két bajor terroristához és családi kapcsolatok miatt tartózkodott volna Nagytényben.

A budapesti német követségen mindent elkövetnek, hogy az elfogott Försterre rábizonyítsák Schultz Henrikkel való személyazonosságát. A német követség be akarta bizonyítani azt is, hogy Gömbös »leendő sógora« nem más mint Thylessen, valamint hogy a rendőrségről elbocsátott Meyer Konrad azonos azzal a König nevű németországi menekülttel, aki szintén súlyosan kompromittálva van az Erzberger-merényletben.

Az újságírók nyomozásának eredménye ezzel újabb komplikációkat idézett elő, amit a rendőrség hallgatása még jobban fokoz.

Négymillió berubázás, harminc dinár bevétel

Vizsgálatot indítanak a belji uradalom igazgatósága ellen

A hivatalos köröket és a közvéleményt is állandóan foglalkoztatja a belji állami uradalom ügye. A belji mintagazdaság évről-évre változó kezelőt saját meggazdagodásuk forrásának tekintik az állami birtokot, míg a kincstár számára állandó deficitet jelent a nyolcvanhatezer holdas birtok.

A kormány a visszaélések ügyében újabb ismét vizsgálatot rendelt el, elsősorban Szokolovics igazgató-helyettes és ennek bizalmi embere, Batestini olasz állampolgár, belji uradalmi főtisztviselő ellen. A vizsgálat már hetek óta nagy erővel folyik és annak során eddig a következők derültek ki:

Szokolovics igazgató-helyettes a birtok prodori részén halastavat létesített, amelynek kezelésével egy Kleidiusz nevű hivatalnokát bízott meg. Kleidiusz nem értett a haltenyésztéshez és ezért másfél évvel ezelőtt távoznia kellett állásából. A tő létesítésére, tenyészhalak beszerzésére és etetésére az elszámolások szerint négy millió dinárt fektettek be, a bizottság azonban egyáltalán nem talált halat a tóban. Ezt a vezetőség azzal magyarázza, hogy a halak közben elpusztultak, mert utólag kiderült, hogy a tó nem alkalmas a haltenyésztésre. A könyvekben a négymillió kiadással szemben mindössze harminc dinár bevétel szerepel, ami az el nem pusztult halak eladási ára fejében folyt be.

A vizsgálat során revízió alá veszik a lakosságtól indokolatlanul elvett legelők ügyét is, ami miatt a gazdák állatállománya is elpusztult. Azt is megvizsgálják, hogy az uradalom miért nem teljesíti a baranyai egyházakkal szemben kegyuri kötelezettségeit.

Megállapították, hogy Batestini, az uradalom gazdasági vezetője az idén több ezer holdon imibusban vetetett kukoricát, amely természetesen már nem hozhat termést és így szintén milliók károkat okoz a gazdaságnak.

A gazdálkodás terén észlelt hibákon kívül a vizsgálat ki fog terjedni a pénzügyi kérdések tisztázására is.

HIREK

Csendes örült a korzón

A csendes örült az ucca közepén sétált a zuhogó esőben, kiskabátban, kigombolozva, hajadonfóval és két karjával tornamutatványokat végzett a saját gyönyörűségére. A többi kétlábnak esernyővel jártak, vagy meghuzódtak a kapuk alatt, vagy csukott bérkocsin menekültek haza, mint a rendes, normális esztől polgárok általában és a csendes örült persze örült feltűnést keltett a korzón.

— Ha ez nem örült, — mondta egy megdöbbent szöke speditör — akkor én vagyok a bolond! — és a mellette álló csinos pénztároskisasszony egy percig sem kételkedett tovább. Mindenki a csendes örültben gyönyörködött, akiről természetesen senki sem tudta, hogy tegnap engedték ki a tébolydűből.

A csendes örült karcsu természetét az összes kapuajlak női árvmenekültjei lelkesen végiggusztálták. Aztán eldült a zápor, kisült a nap és a nők fehér kalapban és fehér cipőben ismét feltűntek a horizonton. A csendes örült, amikor az utolsó esőcsepp is alduhult az égből, futólépésben szaladt az első sarki akáca alá, felgyűrte a gallérját, felhuzta a lábait és gémberedett, vacogva állt a mosolygó napsütésben.

— Mit csinál, maga örült? — kérdezte a csendes örültől a megrökönyödött

speditör és megrázta, mint egy almát. — Várom, míg eldül a napsütés — adogta dideregve a csendes örült és harsánnyal elkezdett röhögni, amikor meglátta, hogy a többiek mind ingujjra veta közve járnak a korzó közepén. (T.)

— A bírák egyesületének memorandumja az igazságügyminiszterhez. A Pravda írja: A bírák egyesülete memorandumot terjesztett az igazságügyminiszterhez, amelyben kéri, hogy a bíróságokról szóló törvény meghozatala előtt a bírák jelenlegi rangosztályának módosításával javítson a bírák anyagi helyzetén. Kívánják továbbá, hogy az igazságügyminiszteriumnak azokat a főtisztviselőit, akik nem a bírák sorából kerültek ki, távolítsák el a miniszteriumból.

— Bémálások Baranyában. Dárdáról jelentik: Aksamovics Antal djakovói püspök, Baranya apostoli adminisztrátora, szeptember 7-től 15-ig tart bémálókörtut Baranyában.

— A Tiszti-Otthon társaskirándulása Kamarásra. A suboticali Tiszti-Otthon augusztus 24-én, vasárnap társaskirándulást rendez Kamaráserdőre. A kirándulásra a Tiszti-Otthon meghívja a tartalékos tiszteket családtagjaikkal együtt. Indulás Suboticán a vasuti állomásról vasárnap reggel tíz órakor, Palicsról tíz óra tizenöt perckor.

— Időjárás. (Popovics György közoktatási inspektor jóslata.) Kődös, hideg reggel után szép, meleg nap következik. hoz? Ismergettesse magát?

— Véget ért a zsidó ifjúsági kongresszus. Novisadról jelentik: A jugoszláviai zsidó ifjúság négy napos novisadi kongresszusa csütörtökön véget ért. A kongresszus tagjai szerdán kirándulást tettek Kameniczára. A csütörtöki záró ülésen megválasztották a jugoszláviai zsidó ifjak egyesületének új tisztikarát.

— Délszerbiában igazolványt kérnek a kereskedők az utazóktól. A suboticali Lloyd közli a kereskedelmi miniszteriumnak azt a figyelmeztetését, hogy a Délszerbiába induló kereskedelmi utazók lássák el magukat szabályszerű igazolvánnyal és igazolványukat láttamoztassák utazásuk alkalmával a skopljei kereskedelmi kamaránál, vagy az egyes helyi kereskedelmi egyesületeknél. Erre az óvatossági rendszabályra azért van szükség, mert Délszerbiában nagy a bizalmatlanság a kereskedelmi utazók iránt és kellemetlen helyzetnek teszi ki magát az utazó, aki nincs ellátva rendes igazolvánnyal.

— Halálos szerencsétlenség a cséplőgépnél. Belovárról jelentik: A Belovár melletti Kapola községben Horvát Mária cséplés közben, mialatt az etetőnek a kéréket adogatta, beleesett a dobba, amely mind a két lábát összeroncsofta. A szerencsétlen leány kétórával kínlődás után meghalt.

— Romániában nincs lobogó-kényszer. Bukarestből jelentik: A belügyminiszter, tekintettel arra, hogy egyes közigazgatási és rendőri hatóságok a nemzeti ünnepek alkalmából köteleseggé tették a polgároknak a lobogó kitűzését, elrendelte, hogy a hatóságok a jövőben ne alkalmazzanak ilyen kényszerrendszabályokat, mert magánszemélyekre nem lehet ilyen kötelezettségeket róni. A rendelet a szászok eddig is kivételes helyzetét a rendelet keretében újból kifejezésre juttatja, amennyiben megadja nekik a jogot, hogy saját zászlóikat kitűzhessék, de csak a nemzeti zászlóval együtt.

— Letartóztatott szélhámós. Aradról jelentik: A rendőrség különböző szélhámossággal miatt letartóztatta ifj. Hehs Aladárt, aki néhány hónappal ezelőtt Jugoszláviában is több csalást követett el. Hehs Jugoszláviát körutja előtt utfevel-csalásokat követett el Erdélyben, ahová most abban a hitben, hogy viselt dolgait már elfeledték, visszatért. Az ügyesség tudomást szerzett róla, hogy Hehs újból Aradon tartózkodik és elrendelte letartóztatását.

Kondor Ibolyka újabb szonon-estje a városi színházban. Az a rendkívüli siker, amelyet Kondor Ibolyka palicsi dal-estjével aratott, arra indította a hangverseny rendezőit, hogy a művésznőt újabb koncert keretében léptessék fel Suboticán. A népszerű budapesti primadonna augusztus 24-én, vasárnap este fél kilenc órai kezdettel tartja második szonon-estjét a városi színházteremben. A közönség körében, amelynek nagyrésze a palicsi koncertről a terem kis befogadóképessége miatt lemaradt, rendkívül nagy az érdeklődés a művészi esemény iránt. A hangversenyen Kondor Ibolykán kívül újból szerepel Komjáthy Károly, a neves zeneszerző és zongoraművész, akit palicsi nagy sikere után még fokozottabb érdeklődéssel vár a suboticei zeneértők községe és Kondor Ancl, a bájos gyermekprimadonna is. Jegyek a »Kurir« hirlapirodában előre válthatók.

A suboticei Önkéntes Tűzoltó-Egyesület táncmulatsága. A suboticei Önkéntes Tűzoltó-Egyesület augusztus 24-én, vasárnap este, saját helyiségeiben táncmulatságot rendez. A mulatság este 8 órakor kezdődik és reggel 4 óráig tart.

Véres kocsmai verekedés. Belovárról jelentik: Jarics Markó és Kiss Iván belovári legények a kocszában ittas állapotban összeszólalkoztak. Kiss kést rántott és teljes erővel beledöfte Jaricsba. Jaricsot haldokolva szállították a kórházba. Kisst letartóztatták.

A Duna halottja. Csuzáról jelentik: A Duna melletti Karandos erdőben egy már oszlásnak induló férfi holttestet találtak. A holttest személyazonosságát még nem sikerült megállapítani.

Késelő férj. Becskerekéről jelentik: Molnár Imre muzslai napszámos különváltan él a feleségétől, aki Szerbitében lakik. Molnár csütörtökön felkereste a feleségét és megpróbálta rábeszélni a visszatérésre. Amikor az asszony ellenkezett, kést rántott és megsebesítette. Molnár elmenekült.

A zentali tűzoltótestület jubileuma. Zentáról jelentik: A zentali Tűzoltótestület szeptember 6-án, 7-én és 8-án nagyszabású jubilárius ünnepséggel ünnepli fennállásának 50 éves fordulóját. Szeptember 6-án fátylas- és lampionos-felvonulás lesz a városháza előtti tere, este szerenád a Tűzoltótestület zenekarának, a Zora dalegyletnek és az ipartestületi dalárdának közreműködésével. Szeptember 7-én délelőtti tábori mise lesz az alsóvárosi templom előtti téren Klazsik Lehel és Fodor György vezetése alatt. Délben bankett lesz a Royalban. Délután 3 órakor tűzoltóversenyek a főtéren és barátságos footballmérkőzés. Este Fekete Géza karnagy vezetésével a Royal színháztermében a sentai Dal- és Zeneegylet közreműködésével színre kerül Offenbach operája: Eljegyzés lámpafénynél és Balassa Emil—Rebmann Károly egyfelváltásos operettje: Királyidill. A színelőadást tánc követi. Szeptember 8-án délelőtti a sentai önkéntes tűzoltók támadó- és diszgyakorlata. Délután népnépvásár és népkertben. Este tűzijáték és velencei éj a Tiszán.

Az örmester büne. Zagrebból jelentik: Augusztus 25-ikén tartja meg a fő tárgyalást a zagrebi hadosztálybíróóság Rumpel Auguszt örmester rablógyilkossági ügyében. Rumpel, mint annak idején megirtuk, ez év márciusában éjjel felcsalta az ezredkerületi parancsnokságon lévő irodájába barátját, Kelkovic Dragutin kereskedőt, ott reátámadt és rövid tusakodás után revolverével agyonlőtte. A holttestet a gyilkos íróasztala fiókjában rejtette el, azután elment a meggyilkolt üzletébe, ahol háti-zsákját telerakta áruval és magához vette a pénztárból levő készpénzt is. A rablás elkövetése után a gyilkos örmester Mariborba akart szökni, de mikor éppen a vasútra igyekezett, egy járőr feltartóztatta és minthogy gyanúsán viselkedett, őrizetbe vették. A kihallgatáskor kiderült az örmester borzalmas büntetése és a hadbíróóság most fejezte be a büntetés vizsgálatát.

Rendezik a noviszadi városi tisztviselők fizetését. Noviszadról jelentik: A noviszadi városi tanács a legközelebbi városi közgyűlésen javsolni fogja a tisztviselők fizetésének rendezését. A javaslat szerint azok a városi tisztviselők, akik a fizetési osztályokba nem sorozhatók, tizenöt százalékos emelést, akik pedig a fizetési osztályokba tartoznak, harmincötven százalékos emelést kapnának. A javaslat a javadalmi hivatal tisztviselői részére harminc, illetve husz dináros napidíjemet állapít meg. A városi tanács ezenkívül elhatározta, hogy a noviszadi színház részére kétszázötven ezer dinár segély megszavazását javasolja és a közgyűlés elé terjeszti a mozi-előadások megadóztatását is a színház javára.

A győri sakkverseny tizenharmadik fordulójára. Győrből jelentik: A sakkverseny tizenharmadik fordulóján Maróczy nyert Gruber ellen, Przepiora dr. Nagy ellen, Steiner Lajos Vajda ellen, Vukovics Seitz ellen, Havasi Exner ellen és Walter Asztalos ellen. A Steiner Endre—Müller-játszma eldöntetlen maradt. A szerdán megtartott feladvány megfejtési versenyben első lett Havasi, aki tizenkét kétlépéses feladványt 1 óra 18 perc alatt oldott meg, második Przepiora (11 megfejtés, 45 perc), harmadik Vajda (11 megfejtés 1 óra 5 perc).

Jóváhagyták a becskerekeli kamara új alapszabályait. Becskerekéről jelentik: A kereskedelmi miniszter jóváhagyta a becskerekeli kamara új alapszabályait. Eszerint az eddigi 32 tag helyett 50 kamarai tag lesz és a kamara három osztályra oszlik. A reorganizációt rövidesen megkezdik.

Sikkasztás és öngyilkosság a lövészeny miatt. Budapestről jelentik: A rendőrség csütörtökön délelőtt letartóztatta Pacolai Erzsébet hivatalnoknőt, aki a Bruszt Dávid és társai cégnél volt pénztárosnő és a cég pénztárából néhány hónap óta kisebb-nagyobb tételekben hatvan millió koronát sikkasztott. A leány a rendőrségen beismerte, hogy az összeget Révai Jenő nevű kereskedősegéd barátja részére sikkasztotta, hogy az a lövészeny játszhasson. A rendőrség még csütörtökön letartóztatta Révait is, aki azonban őrizetbe vétele pillanatában a rendőrségi őrszobán revolvért rántott és agyonlőtte magát.

A vajdasági ipari érdekek a jugoszláv-osztrák gazdasági tárgyalásokon. Noviszadról jelentik: Csütörtök délután fél három órakor a bécsi express-hajóval átutazott Bécs felé a bizottság, amely a jugoszláv-osztrák kereskedelmi szerződés megkötése céljából megy Bécsbe. A bizottság tagjai dr. Todorovics kereskedelmi miniszteri osztályfőnök, dr. Lazarevics osztályfőnök, Boskovics és Antule titkárok. A bizottságot a vajdasági gazdasági érdekeltségek nevében dr. Kovacevics Milivoj, Grcics Grga, Kovacevics Radivoj és dr. Popovics Brankó üdvözölték és memorandumot nyújtottak át a bizottságnak, amelyben a vajdasági gazdasági érdekekre és különösen a vajdasági malomipar kívánságaira hívják fel a bizottság figyelmét. A bizottság tagjai ígéretet tettek, hogy a tárgyalásokon tekintettel lesznek a vajdasági gazdasági körök kívánságaira.

A »Suboticei Polgári Temetkezési Egylet« 1924. augusztus hó 24-én délelőtti 10 órakor a »Suboticei Kereskedelmi és Iparbank« helyiségében (Prokesch palota) rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. tagok meghívotnak. Tárgy: alapszabályok módosítása. Az elnökség.

Nagy földrengés Turkesztanban. Allahabadi jelentés szerint Szovjet-Turkesztanban nagy földrengés volt, amely három falut elpusztított. Negyvenegy ember meghalt és kétezren lettek hajléktalannak.

»Pillangó főhadnagy« negyedszer kerül vasárnap, augusztus 24-én este fél 9 órai kezdettel színre, Harmath-Komjáthy ellenállhatatlan humoru, kiváló zenéjü három felvonásos aperettje a kath. legényegylet színpadán, amelyre még csak korlátozott számban kaphatók jegyek Gabrić drogériában.

Dr. Abelsberg Pál, a fül-, orr- és torokbetegségek specialista orvosa, ezideig a bécsi és berlini tud. egyet. klinikáknak volt specialista orvosa, rendezését megkezdte. Subotica, Pašičeva ulica 8. a gőzfürdő mellett.

Dr. Klein Endre szülész és nőgyógyász-specialista, a giesseni nőgyógyászati klinika volt asszisztense, külföldről hazatért és rendel újból Suboticán, Senčanski (Zental) put 12. szám alatt délelőtti 11—12-ig és délután 2—4-ig. Telefon 236.

Dentiszt Reményi Frigyes fogászati műterme Subotica, I. Strossmajerova ul. 5. Rendel délelőtti 8—12-ig és délután 2—6-ig. Telefon: 7—43.

Dr. Z. Fekete László felgyógyulva; rendel Zagrebačka (Pázmány) ul. 14. d. e. 8—10, d. u. 3—5 és d. e. 10—11-ig a Dr. Sántha-szanatóriumban.

SPORT

A suboticei alszövetség válogatott csapata. Horváczi Fábrián alszövetségi kapitány a szerdai triálmérkőzés után összeállította a suboticei alszövetség reprezentatív csapatát, amelyet szombaton terjeszt az igazgatótanács elé, jóváhagyás végett. A válogatott csapat felállítása a következő:

Virág—Beleszlin, Kovács—Ördög, Held, Budánovics—Slezák, Marcikics, Kovács, Schaller, Polyakovics. Tartalékok: Siflis, Gubics, Mészáros, Csillag és Jagica.

A felállításon csak az esetben történik változás, ha Kuluncsicsnak egészségi állapota megengedi a mérkőzésen való szereplést. Ekkor Gubics helyett Kovács kerül tartalékba. A mérkőzés vasárnap délután félőtkor kezdődik a Bácska-pályán. Biró Fábriusz (Zagreb).

Új sportegyesület alakult Novibecsen. Novibecseji Gradjanski Sport néven új sport egyesület alakult, amely már is szép eredményeket ért el. Legutóbb a debeljacsai Sport csapatot látta vendégül, amelyet 3:2 arányban legyőzött.

Boocaini SK—Vrdniki AC 5:1 (3:1).

Atlétikai versenyek Szegeden. Szegedről jelentik: A Szegedi AC atlétikai versenyt rendezett, amelyen külföldi atléták is indultak. A verseny eredményei a következők: 100 m. sifutás: 1. Houben (Creefeld) 10.6 mp. 2. Kurunczy 10.9 mp. Magasugrás: 1. Püspöki (MAC) 178 cm. 1500 m. sifutás: 1. Berczy (MAC) 4 p. 20.2 mp. 2. Vossen (Creefeld) 4 p. 20.9 mp. Diszkoszdobás: 1. Somfay 38 m. 52 cm. 800 m. sifutás: 1. Barsch (BTC) 2 p. 01 mp. 2. Mast (Creefeld) 2 p. 04 mp. 4×100 m. staféta: 1. KAOE 44.3 mp. 2. Creefeld 44.5 mp. Súlydobás: 1. Bedő (BEAC) 13 m. 88 m. Távolugrás: 1. Somfai 693 cm. Svéd staféta: 1. KAOE 2 p. 3.8 mp. 2. Creefeld 2 p. 5.1 mp. Hármastugrás: 1. Somfai 14 m. 02 cm.

Külföldi futballeredmények. Bécs: Debreceni VSC—Wacker 2:2. Páris: Franciaország (amateur)—Anglia (amateur) 2:0.

Ezt használja minden háziasszony!

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1924. augusztus 21.

Berlin, deviza 519—521, valuta 514—516. Bécs, deviza 876—882, valuta 878.50—880.50. Prága, deviza 42—42.50, valuta 42—42.50.

Noviszadi terménytőzsde. A külföldi lanya irányszáról szóló jelentések és az általános pénzihiány miatt az irányzat lanya. Forgalom mérsékelt, elkelt új buza 2200, tengeri 1400, bab 1400, árpa 650 métermázs, Irányárak: új bacsikai buza 367.50—372.50, árpa 340—345, zab 290—295, tengeri prompt 285—290, bab fehér 520—530, liszt 0 585—595, liszt 00 575—585, 2-ös 525—530, 5-ös 475—480, 6-os 425—430, 7-es 375—385, korpa 210—215. Másban nem történt kötés.

Beográdi tőzsde. Páris 435, London 362.35—363.25, Milano 356.25—356.75, Newyork 80.65—80.75, Genf 1518—1519, Prága 241—241.50, Bécs 011.39—011.40, Budapest 010.85, Bukarest 37.50, Amsterdam 31.30, Szófia 60.

Zürich, augusztus 21-én. Zárlat: Beograd 6.55, Berlin 126.50, Newyork 532.75, London 23.88, Páris 28.62½, Milano 23.40, Prága 16.02½, Bukarest 2.40, Varsó 103, Bécs 0.0075, Szófia 3.80, Amsterdam 206, Brüsszel 26.40, Budapest 00069.50.

Chikágói gabonátőzsde, szerda. Buza 60 libras szept. 127, buza 60 libras dec. 132, buza 60 libras májusra 138. Tengeri 56 libras szept. 120, tengeri 56 libras dec. 116, tengeri 56 libras máj. 117. Zab 32 libras szept. 52 zab 32 libras decemberre 57. Rozs 56 libras szept. 91, rozs 56 libras dec. 96.

Newyorki gabonátőzsde, szerda. Buza őszi vörös 60 libras 141, buza őszi kemény 141. Tengeri 46 libras 135. Liszt sp. w. cl. 196 libras 570—620. — Az irányzat alig tartott.

Budapest, augusztus 21. Értéktőzsde. A bankközi forgalom csendes. Tájékoztató árfolyamok (ezer koronákban): Angol-Magyar 50, Magyar Hítel 596—600, Osztrák Hítel 190, Kereskedelmi Bank 1320—1330, Pesti Hazai Takarékpénztár 3825—3850, Athenaeum 140, Adria 1040, Guttman 1250, Ofa 545—550, Nasici 2450, Izzó 690, Östermelő 230, Kőszén 3025—3140, Salgó 603—605, Fegyver 1440, Ganz-Danubiusz 3000, Ganz-villamos 1550, Magyar cukor 2800.

Budapest, augusztus 21. Árútszde. A terménytőzsdén ma is lanya irányzat mellett indult az üzlet. Buzát 10.000—12.500 koronával alacsonyabb áron kínálják, mint tegnapelőtt. A malmok nyitáskor 405.000 koronát ajánlanak tisztavidéki búzáért budapesti paritásban. Kínálnak felsőmagyarországi állomásról 380.000 koronával új buzát. A tőzsdei első felében a vételkedv hiánya miatt üzlet alig alakult ki.

Olcsobb lett a rozs is, 350.000 koronás ár mellett bőséges kínálat van budapesti paritású rozsnak.

A takarmánycikkek piaca is gyengén tartott. A tavalyi zabot 405—410.000 koronával kínálják budapesti közraktárból, de vevő nincs rá. Új zabot bőségesen kínálnak 350—355.000 koronával, 350.000 koronás pénz volt rá nyitáskor.

Élénkebb az érdeklődés az árpa és a tengeri iránt. Prima sörárpaért feladóállomáson ma is fizettek 440—470.000 koronát.

Menetrendváltás a Noviszad-Vukovár helyi hajóközlekedésben.

Augusztus hó 17-től a »Napred« gőzös a noviszad-vukovári vonalon és vissza naponta, tehát hétfőn is közlekedik szerda kivételével. 6169

Dr. Ernst Lajos és dr. Legény Sándor együttes ügyvédi irodájukat Budapest, V., Andrassy-ut 32. sz. I. em. 1. cím alatt megnyitották.

NYILTTÉR.

Kereskedők és ügyvédek figyelmébe!

Van szerencsénk közölni a kereskedő és ügyvéd urakkal, hogy irodánk bármely beográdi vagy vidéki lapba felvesz és elhelyez hirdetések. Különösen ajánljuk, hogy a „Službene Novine“ részére szánt hirdetményeket szíveskedjenek irodánknak beküldeni, minthogy a közvetlenül a — Službene Novine részére küldött hirdetések igen gyakran csak hónapok után közöltnének. A nekünk beküldött hirdetéseket a legrövidebb idő alatt megjelentetjük. Irodánk elve a szoliditás és pontosság.

Reklam-Biro Igazgatósága
Beog ad, Knez Mihajlova 11.

6248

Értesítés.

A Vel.-Kikindai Izraelita Hitközség előjárósága tudatja, hogy

főtiszt. dr. Steiner Vilmos főrabbi úr ünnepélyes beiktatása a közbejött akadályok miatt nem f. hó 26-án, hanem **szeptember 2-án tartatik meg.**

Velika-Kikinda, 1924. augusztus 19.

6259

Izr. Hitközség Előjárósága.

A mol-gunarasi róm. kath. hitközségtől
24/1924. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény

A mol-gunarasi róm. kath. hitközség — Mol-gunarasi külsőségen egy templom- és plébánialak építési munkálatainak biztosítása céljából nyilvános szóbeli és írásbeli versenyárgyalást tart.

A versenyárgyalás Mol-gunarason az ottani róm. kath. lelkészi hivatalban 1924. évi augusztus hó 31-én (vasárnap) délután 2 órakor fog megtartatni, mely határidőre az írásbeli ajánlatok okvetlen benyújtandók.

A munkálatokra vonatkozó tervek, költségvetés és árlejtési feltételek a mol-gunarasi róm. kath. lelkészi hivatalban megtekinthetők.

Az építési munkák odaitélése felett a hitközség — az ajánlott árakra való tekintet nélkül — szabadon dönt.

Mol (Bačka), 1924. évi augusztus 18-án.

6231

Hegyi László
hitközségi elnök.

„PRIMARIUS“

Vegyészeti Iparművek műszaki osztálya vállalja saját gyárukban gyártott „PRIMARIUS“ bőrlémezekkel való fedést, régi zsindegy tetőfedést, tetőlémezekkel való átfedését. — „PRIMARIUS“ bőrlémez hosszú évek múlva is vízhatlan és ruganyos marad, semmi kezelést nem igényel, nem kell kátrányozni, ezen lemez befedésével időt, pénzt és munkát takarít meg. — Saját érdekében csak „PRIMARIUS“ bőrlémezt fogadjon el, mindenütt kell, hogy kapható legyen és ahol nem volna, forduljon közvetlen a gyárhoz: Subotica, Majšanski vinograd 137. Telefon 885. Ezen „PRIMARIUS“ bőrlémez legnagyobb vihartálló, a legjobb minőségű, minden más gyártmányt felülmúl. — A „PRIMARIUS“ vegyészeti gyár nem csinál reklámt, hanem saját érdekében cselekszik mindenki, ha ezt a bőrlémezt vásárolja.

5410

Kávéház és étterem

Beograd központjában, új épületben, megfelelő mellékhelyiségekkel, teljes kávéházi berendezéssel betegség és elköltözés miatt

olcsón eladó

A kávéház Beograd legélénkebb helyén fekszik, állandó látogatókkal és előfizetőkkel.

Felvilágosításokkal szolgál

„Kolumbo“ ügynökség Beograd,
Skopljanska 3. Eskontna Banka palotája.

6110

Gazdasági gépgyár lerakatánál több éves raktárnok és elarusítója, gyermektelen özvegy, ki a szerb-horvát, német, magyar és román nyelvet szóban és írásban bírja, gépiró irodában, —

állást változtatna, mint

UTAZÓ, RAKTÁRNOK stb.

Ajánlatokat „Irodai munkaerő“ jellege alatt, Schmelka hirdetőiroda Novisad, Futoaktp. 2. továbbít.

6262

KORONA
KÉRITŐ
és
TINTÁK

a Müller Testvérek
budapesti vegyészeti
gyár világhírű
gyártmányai újlag
beszerozhetők

Vojvodinai Kézárólagos
képviselő

STEINFELD ÖDÖN
SOMBOR

6067

Téli szalámi

I. rendű kg.-ja 96 dinár.
Téli vágású füstölt szalonna és zsir, valamint a legjobb hentes áruk, I-a marha-, borju- és sertéshusok nagyban és kicsinyben kaphatók.

Legolcsóbb bevásárlási forrás! Olcsóbbak a piaci áraktól!!!

Üzlet a városházában, a volt hatósági husszék, zenedével szemben

SZABADOS, hentes

Keresünk mindenhol
képviselőket

minden szakmából elsőrendű külföldi gyárak részére. Ajánlatokat „PATENT“ jellegű az — Interreklam r. t. hirdetési vállalat
ZAGREB - I - 78.
továbbít.

6230

LAKÁST
KERESEK

két szoba konyhával
november-decemberi
beköltözésre.
Cimeket a kiadóba
kérek. 6033

ZONGORÁK

pianinók dus választékban gyári áron, hangszerek és alkatrészei nagyban és kicsinyben 2469 kaphatók

PRÁGAINÁL
VEL-KIKINDÁN.

STENICIN

a legbiztosabb hatású
POLOSKAIRTÓ

Konzultáció egyeztetés. Kapható
Ludovik Drapeta Subotica

Welterschan János
FESTÉKÖZLET
Főüzlet: Vel.-Köcskerok
Fő-utca 16.
Fióküzlet: Marielana.
Bánát legnagyobb és
legjobb szírtírozott festék
szaküzlete.

2579

Már most

megrendelheti vagy előjegyezheti gyermekel számára a szükséges

tankönyveket, író- és rajzszerkeket

Heumann Mór
Subotica, Jelašićeva u. 1

Alapított 1881. évben.
Pontos és gyors kiszolgálás
Jutányos árak! 6032

PAPLANOK

ROUGE
CLOTTE
SATIN
MODEN

Különleges paplankészítmények tollal töltve.

Zagrebačka Industrija
POPLUNA

M. Jungwirth i Drug
Zagreb, Gajeva ul. 23.
6022

Érc sirkoszoruk

izléses kivitelben minden nagyságban kaphatók. Vidéki megrendeléseket pontosan szállít. Árjegyzék ingyen. Nagyban és kicsinyben. **MÖLTER FERENC** érckoszorúgyár Novi-Verbas.

Nagyobb mennyiségű
F AJALMÁT
ajánlunk, vagontelekben, ab **ČAKOVEC** vasuti állomás.
OBRTNO I TRGOVAČKO D. D. ČAKOVEC
(Medjimurje) 6256

„ATLAS“ d. d. butorgyár, Novisad,
a gyár átalakítása miatt jelenlegi hálószoza és ebédlőbutorkészletét előállítási áron eladja nagyban és kicsinyben elsőrendű kivitelben.
6095

WEISZ JENŐ
kefeárugyára

Subotica, Telefonsz. 188.

AJÁNlja
KITÜNÖ MINŐSÉGŰ VERSENYEN KIVÜLI KEFE, ECSET, SEPRÓ, MALOMKEFE GYÁRTMÁNYAIT

TRAFIKANT GÁBOR
ELŐNYAJÁNLATA

Telefon 4-65. SUBOTICA Telefon 4-65.

a „ZORKA“
Első Jugoszláviai Vegyipar R. T. képviselőtében:
Sósav, Kénsav, Accumulatorsav,
Rézgalic, Vasgalic, Glaubersó,
Calcionalt Sulfat

a „SHELL-COMPANIE“ képviselőtében:
„SHELL“ gépolaj, „SHELL“ hengerolaj,
„SHELL“ padlóolaj, „SHELL“ nyersolaj (motorolaj)
„SHELL“ benzín, „SHELL“ petroleum.

BEBIZONYÍTOTTAM,
hogy **NÁLAM VÁSÁROLHAT LEGOLCSÓBBAN**
SALOMON H. GABAJ

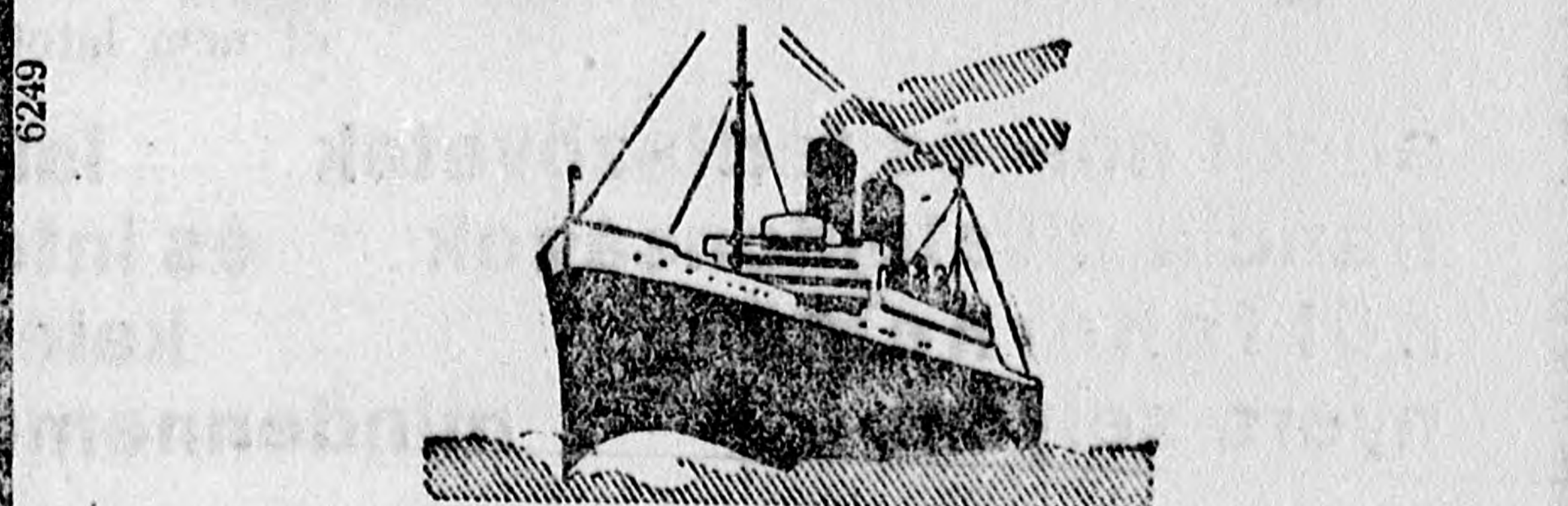
kézmű- és vászonáruháza a Három madárhoz Beograd, Vasina 13.

Megérkeztek az őszi és téli divatújdoncságok:

Crep de chine minden színben	.....	métere 95.—	Dinár
Tiszta gyapju gabardin	.....	„ 70.—	„
Tiszta gyapju szerzs szövét	.....	„ 60.—	„
Tiszta gyapju sevjot minden színben	.....	„ 55.—	„
Marquizette minden színben	.....	„ 30.—	„
Eponge minden desszinenben	.....	„ 38.—	„
Angol zefir férfiingre	.....	„ 17.—	„

6049 Minden egyéb raktáron levő árut leszállított áron árusítok. Győződjék meg áram olcsóságáról.

COSULICH LINE
Split, hazai kikötőből Santosba (Brazília és Buenos Airesbe (Argentína) közvetlen utazás
BELVEDERE

naftafűtésre berendezett gőzhajóval, amely a spliti kikötőből indul f. év **SZEPTEMBER HÓ 11-ÉN**
Az utasok csak fedélközben utazhatnak harmadik osztályu és jobb 3-ik osztályu kabinokban. — Az utasok Zágrebből indulnak **SZEPTEMBER HÓ 6-ÁN**
Mindennemű utmutatást azonnal és díjtalanul ad Cosulich Line SHS. királyság vezérügynöksége **J. G. DRAŠKOVIĆ ZAGREB** vagy
Cosulich Line velükibescerekereki ügynöksége, Kralja Petra trg. 4. sz.

6249

HÁZASSÁG

Vršaci urak közül ki ismerkedne meg házasság céljából csinos, társaságbeli 36 éves izr. úri leánnyal. Leveleket „Diplomás vagy kereskedő” jellegre a kiadóba kérek. 6258

Intelligens NEVELŐNŐ

két leány mellé — egyik 10, a másik 14 éves — francia és német nyelvtudással, zongoratanításra képes szeptember vagy okt. 1-re felvétetik. Iritz Mór Novisad Darányi-telep 20. 6367

FOGLALKOZÁS

Cukrászsegédet, idősebbet, aki önálló munkás és a szakma minden ágában, de különösen a csokoládédolgozóban jártas, állandó alkalmazást nyerhet St. Kanizsán, Longa és fia cégnél. 5981

»Danica« industria cipela felvesz elsőrendű cipész-munkásokat, egy felsőrész-készítőt. 6200

Almolnári állást keres több évi gyakorlattal bíró 47 éves kiscsaládu molnár mielőbbi belépésre. Ajánlatokat fizetés megjelöléssel Barta István almolnár. Bács-Topola kér. 6160

Kifutó, 15 éven felül, jó házból való felvétetik. Kramer Antal és Társa. 6272

Komlószedők jelentkeznek azonnal Berger Jakob villanymalmában. Szedés csütörtökön, 21-én kezdődik. 6206

Irodahelyiséget takarításra eivállalnak. Uracs Mária I., Preradoviće ul. 5. 6229

Gyermek-gondozónó egy éves gyermek mellé, szolid, megbízható kerestetik. Ajánlatok „Megbízható” jellegre a kiadóba. 6238

Kovácssegédet keresek azonnali belépésre, ki tűzből dolgozik u. m. gazdasági eszközök, új és javító munkára. Az illető teljes ellátást kap fizetés megegyezés szerint. Romada József kovácmester Bajmok Szegfü utca 2. 6231

Uradaumi gépész-kovács állást keres október 1-re. — Cim Futó István Sárca, Récei uradalom. 6275

Elsőrendű használt

boroshordók

lager és transport eladók.

Érdeklődni Frankopanska 1 6205

Városban lakó magányos orvos, azonnali belépésre keres egy becsületes, házi munkát megszokott, szerény nőt, ki háztartását egyedül vezetné. „Orvos” jellegre a kiadóba. 6264

23 éves egészséges asszony dadának ajánkozik. Cim Kovács Antal tanító Temerin. 6272

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkódokhoz válasz helyre melléklendő.

Hivatalnoknő, szerb-magyar nyelvet és gépirást tudó, állást keres. — Leveleket „Szorgalmas” jellegre a kiadóba kér. 6244

Önálló idősebb villanyszerelő
községi hálózat fenntartására és berendezések készítésére állandó alkalmazásra — **felvétetik.**
Ajánlatokat
Dr. Szántó Miklós
Sombor továbbít. 6268

VÉTEL-ELADÁS

Önkéntes árverésen augusztus 31-én d. u. 2 órakor eladatik Starakanjižan Pašičeva u. 15. szamu nagy új ház. 6141

Eladó 8 HP eredeti Hofherr magánjáró 54 colos körülgörős Hofherr cséplővel. Hofherr elevátor és teljes felszereléssel és 6 HP magánjáró 48 colos körülgörős Hofherr cséplővel, elevátor és teljes felszereléssel. Cim: Csapanka József Bács. 6166

Eladó sajt és vajgyári felszerelés kannákkal. Cim a kiadóban. 6117

Eladó kétjáratu malom-berendezés 14 HP szivógázmotorral, teljesen felszerelve, üzemben van. Gordán Simon Senta. 6140

Eladó 1 darab 5 tonnás, 50 lóerős (A. Fross Bussing gyártmányu teherautó, 1 drb német gyártmányu 20 HP Ober usale gnom szivógázmotor, 1 drb 5 HP Lister motor körfűrészszel, 1 drb Hofherr Schranz gyártmányu 4 luku tengeri-morzsoló. Megtekinthető Baity Dobrivojnál Mokrin. 6208

Hét lánc

prima szántóföld Kula (Bácska) községben eladó. Érdeklődni lehet dr. Havas Emil Subotica. 6293

Fakereskedésnek alkalmas lakóház nagy udvarral eladó, esetleg kiadó a Sentai-uton. Cim a kiadóban. 6182

Kiadó fűszerüzlet berendezéssel és áruval együtt, azonnal átvehető. Ugyanott egy nagy műhelyhelyiség kiadó. Cim: III., Hercegovacka ul. 26. 6194

Wertheimkassza két ajtó, 2 méter magas, 130 cm széles, olcsón eladó. Gergic, baráta a temploma mellett 6. 6277

Eladó kis kocsí 4 kerekes teherhordásra alkalmas. — Megtekinthető minden d. u. 2-4-ig Bogovićeva ul. 6. 6276

Pianino vagy zongora, használt, megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 6265

Jókarban levő butorok eladók. Bene Sudarevićeva (Bercsényi-u.) 35. 6260

Nyersolajmotor 20 HP a drezdai gázmotorgyárból származó, egyszerű szerkezettel, könnyen kezelhető helyes kezelés mellett biztos menetű, keveset használt motor; továbbá kötőréteg gépjáró és Indrich-féle darálómalom eladó Kromer Ferenc téglagyáranál Apatin. 6271

HELYISÉG

a város közepén, utcai, alkalmas divatszalonnak, varróműhelynek vagy irodának **ÁTADÓ.**
Cim a kiadóban.

KÜLÖNFÉLE

Teljes ellátást kaphat két iskolai tanuló Sentán — beltér közelében — zongora használatával. Cim a kiadóban. 6207

Mozgó pálinkafőzőistön, szilvát, cefrét, törkölyt, bárhol a helyszínen pálinkára való kifőzését eivállalja M. Koller VI., Sv. Ciril i Metod trg 16 (a nagytemplom mögött). 6277

Találkozó! Felkérem azokat az osztálytársaimat, akik a miskolci református főgimnázium VIII. osztályát 1894-ben velem végezték, valamint azokat is, akik ugyanakkor velem érettségít tettek hogy f. évi szeptember hó 2-án este 7 órakor a miskolci Löffler Károly-féle „Vadászkürt” vendéglőkerületében 30 éves találkozókon jelenjenek meg. Ebbeli szándékukat aug. hó 25-ig okvetlen közöljék Posta Pál máv. felelősével Miskolc, Urak-utca 84. 6152

Teslicai Retortia Faszén

Bácskai vezérképviselő:
Ludwig Hubert Novisad
Željeznička ulica 19
3667

Kerti földet ingyen vihetnek Petrogradska ul. 10. sz. kenyérgyár mellett levő házból. 6250

Diákokat teljes ellátással felveszek. Cim a kiadóban 6266

Péküzlet lakással 4 évre kiadó. Papp Pál Mali-Idjós (Topolai járás) 6261

KISS ZÁLOGINTÉZETE
mindenféle értéktárgyra kölcsönt ad. Zálogból viszsamaradt tárgyak állandóan olcsón adók. I. Bogovićeva (Kinizsi) ulica

Gummibévegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Olcsó árak!

A Vajdaság

legszebb és legnagyobb üzlete

Dus választék!

KOSTIĆ DODA, SOMBOR

(A nagy szerb-templommal szemben)

Üzletemet a nyár folyamán egyik leghíresebb műépítész tervei alapján átalakítottam, úgy hogy ma az nemcsak Sombor és környéke, hanem az egész Vajdaság valóságos látványossága. — Állandóan raktáron eddig még itt nem látott választékban:

angol női- és férfiszövetek
francia divatujdonságok
női fehérnemű
nyers selyem

iskolai és internátusi
kelengyék

mindennemű damasztáru

vásznak, zefirek, sifonok,
delin, krepp de chine
krepp georgette
ágygarnitúrák

A tanév elején Somborba jövő szülőket kérem, hogy üzletemet feltétlenül látogassák meg.

6254